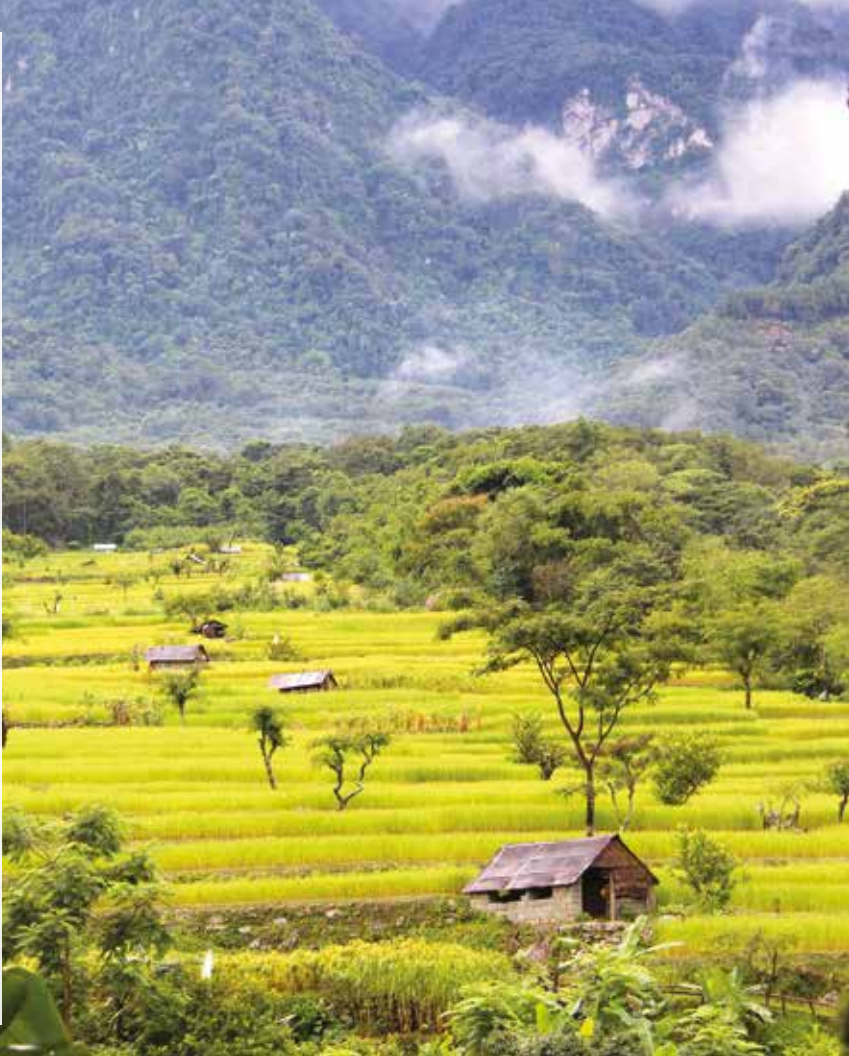

Author: Nettar, Umadevi - Chowdhury, Payel Dutta
Affiliation: REVA University, Bangalore
Title: BOUNTY HUNTERS AND ECOLOGY
Citation: Metszet, Vol 14, No 5 (2023), pp 34-39, <https://doi.org/10.33268/Met.2023.5.4>
Received: 28 March 2023
Accepted: 3 April 2023
Published: 18 October 2023
SUSTAINABLE AND FOLK ARCHITECTURE, KHONOMA, INDIA; STUDY
Historically famous for its warriors this village now serves as Asia's first truly eco destination. The application of sustainable and vernacular architecture is one of the most unique practices in Khonoma. The village, located at an altitude of 1,200 m and spread over an area of 123 square kilometers, has more than eight hundred households. the community is formed by three 'khels' or colonies, consisting of descendants of the same clan. In the past, each colony had its own fortress to protect the inhabitants from enemy attacks. In accordance with the idea of protection, the houses on the hilly terrain are so close to each other, adjoined by projecting roofs which almost cover the streets between them. The village is accessed by cobbled streets and stone steps. The community being self-sustaining by means of hunting, agriculture, and handcrafts.

01

02

FEJVADÁSZOK ÉS AZ ÖKOLÓGIA

KHONOMA FALU FENNTARTHATÓ ÉS NÉPI ÉPÍTÉSZETE | INDIA

Khonoma gyönyörű kis falucska, a turisták paradicsoma az indiai Nagaland államban. Dombok és erdők között fekszik, húsz kilométerre Kohimától, az állam fővárosától. Khonoma lakói tudatosan tiltják a műanyag használatát és a fák kivágását. Khonomában tilos a jhum gazdálkodás (ugarolások, égetéses földművelés), amely egyébként igen népszerű a régióban. A khonomai angami nagák egykor adáz harcosok voltak, és három évtizeden át harcoltak a britekkel, amíg 1880-ban békeszerződést nem írtak alá. A legtöbb naga törzshöz hasonlóan a khonomai falusiak is gyakran vettek részt törzsek közötti háborúkban, és fejjavadászként voltak ismertek. A fejjavadászat során a hősiesség szimbólumává vált, hogy egy ember életében hány fejet vágott le, ami a közösségen belüli státuszát jelezte, mivel „az emberi fejek a győzelem ünnepi szimbólumai voltak, ami az ellenséges csapatoktól begyűjtött fejek számához kapcsolódott”. [1] A megölt ellenségek fejei a falu közösségi házának falát díszítették. A falusiak képzett őserdei vadászok is voltak. Minden évben sok állatot, köztük különböző, ma már veszélyeztetett fajok egyedjeit ölték meg.

02

- 01 Khonoma falu égerfákkal pettyezett szántóföldjei
- 02 Angami naga kunyhók

ILLUSZTRÁCIÓK |
Umadevi Nettar
SZERZŐ |
Umadevi Nettar
és Payel Dutta Chowdhury

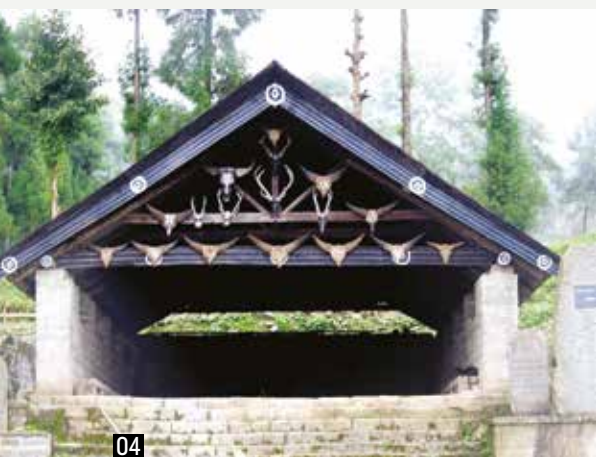
— Örömteli látni a pozitív változásokat és a mai Khonoma zöld gyakorlatát, amely magában foglalja a fenntartható és hagyományos építészetet és életvitelt. 2022-ben az ENSZ Turisztikai Világszervezete (UNWTO) világszerte húsz falut választott ki fejlesztési programja keretében. Közülük Khonoma fenntartható gyakorlatainak köszönhetően a Legjobb turisztikai falvak globális hálózatának tagja lett. Khonoma az UNWTO-tól megkapja a szükséges támogatást ahhoz, hogy a falut a legjobb turisztikai célpontok egyikévé tegye. Az egyik hangsúlyos örökségvédelmi projekt a központi „morung” (közösségi ház és hálóterem) folyamatos karbantartása és felújítása, ahol számos ritka műtárgy és hagyományos naga tárgy van kiállítva. Mivel Khonoma a turizmus globális térképén szerepel, ezek a tárgyak, mint például régi használati tárgyak, bambuszkosarak, kézműves termékek, hangszerek, hagyományos fegyverek, faragott figurák stb. nagy érdeklődésre tartanak számot a turisták körében. Khonoma három erődjének helyreállítása is folyamatban van, mivel ezek az épületek történelmi jelentőségűek. Az UNWTO irányítása alatt Khonoma minden bizonnyal javítani fogja alapvető szolgáltatásait, a kirándulóknak szánt nyilvános mosdókat, a turistaszállásokat, és további történelmi jelentőségű felújítási és konzerválási projekteket indít.

03

ÁZSIA ELSŐ ZÖLD FALUJA
— A növény- és állatvilág féktelen kizsákmányolása után Khonoma ökológiailag érzékeny lakosai kampányt indítottak a biológiai sokféleség pusztulása ellen. Ennek eredményeként 1998-ban Khonoma falu tanácsa úgy döntött, hogy a falu erdeinek egy részét a vadvilág megőrzésére szánja. Sok vita és megbeszélés után megalakult a Khonoma Természetvédelmi és Tragopan Menedékhely (KNCTS), és a falusiak elhatározták a vadászat és a faki-vágás betiltását. Az embereket arra ösztönözték, hogy folytassanak fenntartható életmódot és a zöld építészetet válasszák. 2001-ben a nagalandi kormány Khonomát vadrezervátummá nyilvánította, 2005-ben pedig Khonoma

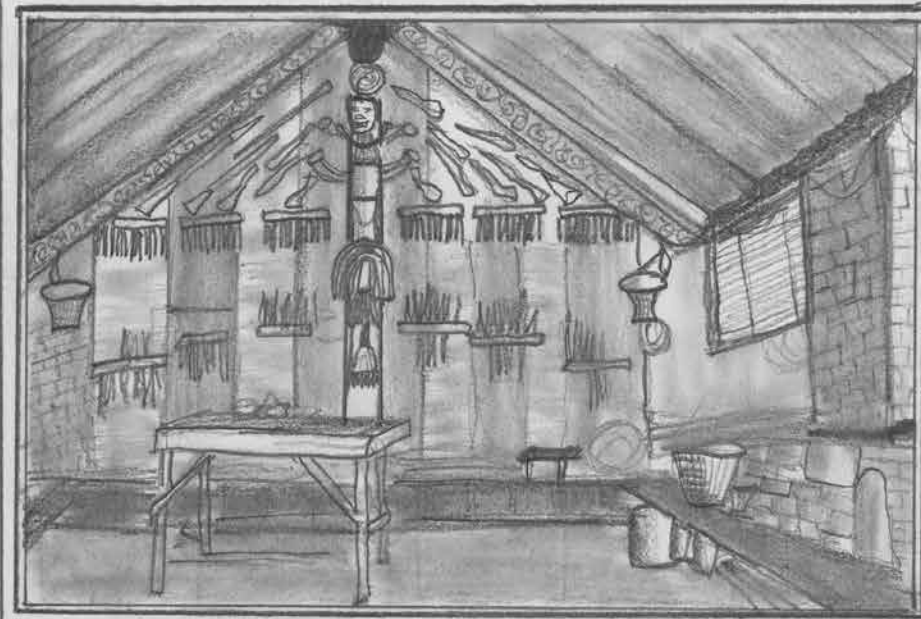
03

04

05

06

07

08

- 03 Egy morung épület Khonomából... (fotó: KindleandKompass)
04 és egy másik (fotó: Girish Mohan P K)
05 Morung külső rajza

- 06 Morung belseje
07 Khonoma erődje (fotó: Nagaland GK)
08 A falu bejáratú kapuja (fotó: The Land of Wanderlust)

elnyerte az Ázsia első zöld faluja kitüntető címet. Az indiai kormány jelentős zöldfalú-alapot biztosított, amelyet az alapvető polgári és higiéniai szolgáltatások biztosítására és a közösségi infrastruktúra megerősítésére használtak fel. Ami Khonomát valóban fenntarthatóvá teszi, az elsősorban a lakosok földjük és természeti erőforrásaik iránti erős elkötelezettsége.

FENNTARTHATÓ ÉS HAGYOMÁNYOS ÉPÍTÉSZET

—A fenntartható és népi építészet alkalmazása az egyik legkülönlegesebb gyakorlat Khonoma faluban. Az 1200 m magasán fekvő, 123 négyzetkilométeres területen elterülő falut több mint nyolcszáz háztartás alkotja. Három „khel”-re vagy kolóniára oszlik, amelyek ugyanazon klán leszármazottaiából állnak. A múltban mindegyik kolóniának saját erődje volt, hogy megvédje a lakosokat az ellenséges támadásoktól. A védelem eszméjének megfelelően a dombos terepen álló házak olyan közel vannak egymáshoz, hogy kiugró tetejük szinte eltakarja a közöttük futó utcát. A falut macskaköves utcák és kőlépcsők kötik össze. A falu minden házát és minden sarkát színes virágok díszítik, mesészerű aurát kölcsönözve a falunak.

ÖKOLAKÁSOK

—A házak általában fából készültek. Régebben a tetőket bambuszrudakból és nádból építették. Napjainkban egyes falusiak a horganyzott acél (tévesen bádog-) tetőket részesítik előnyben, ami a modernitás jele az egyébként ódon faluban. De összességében a falusiak megtartották hagyományos építészeti szokásaikat. Az építőanyagok nagy része természetes forrásokból származik. Az otthonokat úgy tervezték, hogy védelmet nyújtsanak a hideg és az eső ellen. A fa, a bambusz és a nád biztosítja, hogy az otthonok belső terei melegek maradjanak. A vastag nádrétegekből készült nyeregtereteket a gerincnél bambuszból és fűből készült díszítő szövessel elegánsan rögzítik, és jellegzetes szarvszerű ágasaik vannak. Ezek a magastetők lehetővé teszik az esővíz gyors elfolyását. Védik az alacsony téglá- vagy vályogfalakat, valamint a falakat alkotó, bambuszszőnyegből készült paneleket is. Mivel Khonoma gyakori földrendéseknek van kitéve, a könnyű építészeti anyagokat, például a bambuszt és a nádat úgy keretezik és merevítik, hogy csökkentsék a természeti katasztrófák okozta károkat.

Khonoma falu népi építészeti hagyománya természeténél fogva fenntartható, mivel kevés energiát használ, és elsősorban a helyben rendelkezésre álló anyagokból építkeznek, és így nem igényel szállítást

—A tipikus angami naga házak hosszúkás, téglalap alaprajzúak, egyetlen közvetlen bejáratral, tornác nélkül. Helyes meglátás, hogy „mindegyik törzsnek látszólag megvan a maga kultúrája, amely lakóépületeikben is megmutatkozik, de a lakóházak alapelemei és anyagai ugyanazok, csak a megjelenésben és a formában lehetett különbséget felfedezni”. [2] Egy másik népi építészeti hagyomány a tűzhely elhelyezése a ház központi helyén, általában a fő hálószobában, ami könnyű hozzáférést biztosít az egész család számára, hogy a téli estéken közel lehessenek a hőforráshoz. Ez a szoba általában koromsötét a füst felhalmozódása miatt. A tipikus naga otthonokban a tűzhely fölött bambuszból vagy fából készült emelvény található, amelyet hús, zöldségek, gabonafélék, tűzifa, szerszámok stb. szárítására és tárolására használnak. Ezt a rácsot használják a főzéshez és egyéb napi használatú eszközök tárolására is. [3]

—Khonoma falu népi építészeti hagyománya természeténél fogva fenntartható, mivel kevés energiát használ, és elsősorban a helyben rendelkezésre álló anyagokból építkeznek, és így nem igényel szállítást. Az építkezés során nincs szükség modern technológiára vagy villamos energiára. Mivel az egyének saját maguk építik házaikat kézzel és a kiterjedt közösség segítségével, példázva azt, amit Malcolm Miles humán ökológiának nevez, [4] Khonoma a zöld közösség felé haladó kultúra klasszikus példája.

MORUNG

—A morung vagy falusi szállás a naga életmód szerkesztésének képezi. A múltban a morung tökéletes közösségi házként szolgált, ahol a hagyományos naga kultúra, hagyományok és szokások nemzedékről nemzedékre öröklődtek. A morungokban a fiúk mindenféle kiképzést kaptak a „...harcművészet, fegyver, engedelmesség, bátorság, hazaszeretet, favágás és

09

09 Vadásztrófeák a morung belsejében
10 Az épület szíve, a bambuszemelvény

faragás, ácsmunka, kosárfonás, dao [egyfajta bozót-vágó kés], lándzsák és egyéb használati tárgyak készítése” terén. [5] A khonomai szállásépületek tipikus angami naga stílusban készültek, nádtetővel, bambuszból kötött falakkal és mennyezettel, valamint sárral tapasztott padlóval. A bejáratot vadásztrófeák és finom faragások díszítik. A morung belsejét egyetlen közös helyiség alkotja. A khonomai hálóterem egyetlen fatörzsből készült nagy, közös ágyból áll, ahol körülbelül tizenöt fiú alhat együtt. A morung belsejét vadásztrófeák díszítik, és a falu kardjait, lándzsáit és pajzsait itt őrzik. A fenntartható és népi építéset jellemzi ezeket a közösségi házakat is.

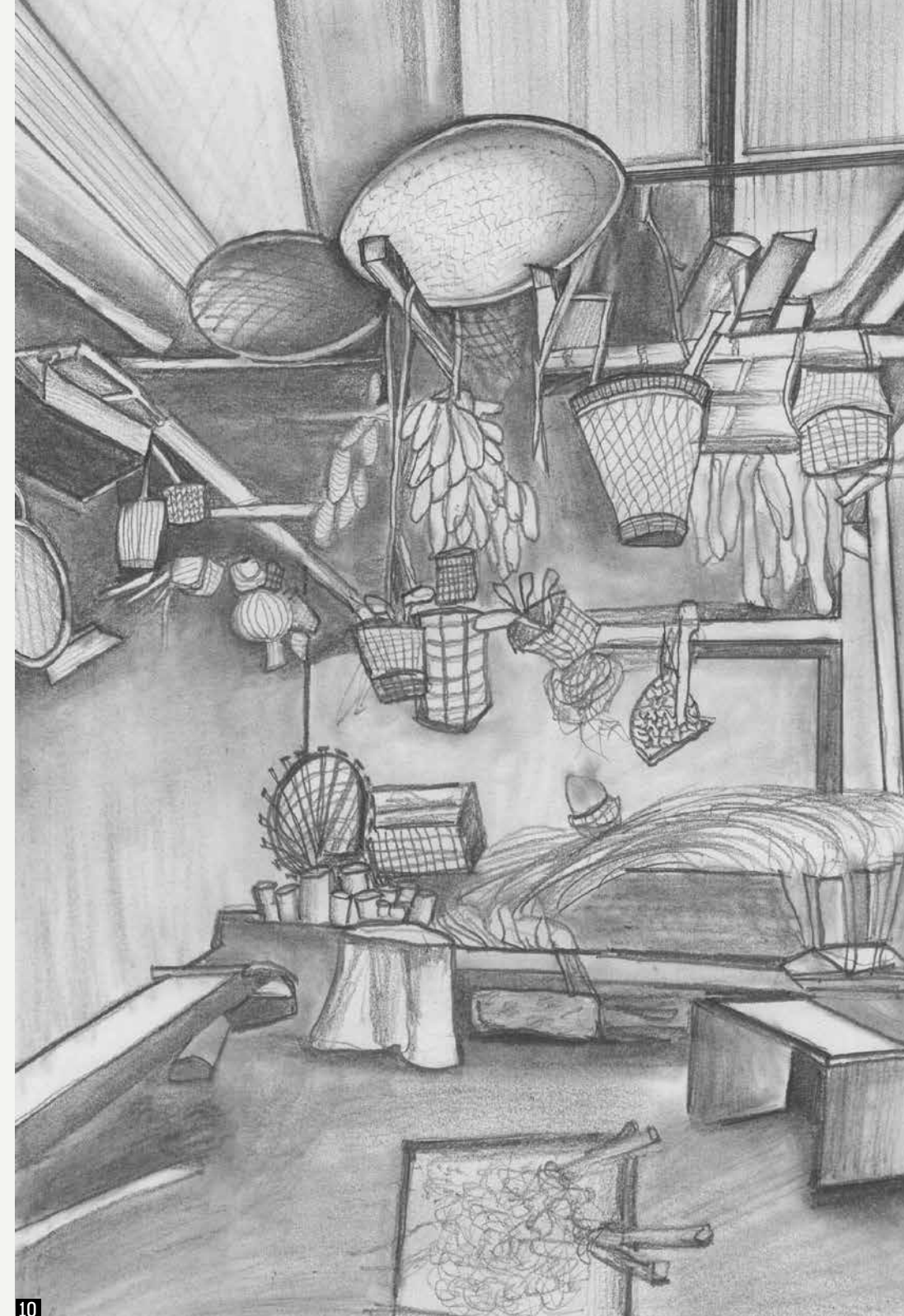
ZÖLD KÖZÖSSÉG

—Khonoma falu lakói igazi zöld közösséget alkotnak. A fenntartható építéset és megélhetési gyakorlatok életmódjuk részét képezik. A falu gazdag kézi szövésben és kézművességben. A nők szakértő szövők, a férfiak pedig fából, nádból és bambuszból készült kézműves termékeikről híresek. Nagyon híresek a Khonomában élő falusiak által készített bambuszkosarak. Az otthonok belsejét különböző formájú és méretű bambuszkosarak díszítik, amelyeket háztartási célokra és a mezőgazdasági termékek szállítására is használnak. A nők gyönyörű kendőket,

gyapjúruhákat és szőnyegeket szőnek. Ezeket a kézzel készített termékeket közvetlenül a szövők értékesítik. —Khonoma a fenntartható mezőgazdasági gyakorlatáról is ismert. Minden háztartásnak saját konyhakertje van, amely biztosítja a napi friss gyümölcs- és zöldségellátást. A váltóművelés során a falubeliek a növényeket rendszeresen nyírt himalájai égerfák közé ültetik, utóbbiak ugyanis lehetővé teszik a nitrogén visszatáplálását a talajba, ezáltal segítve a föld termőképességének visszanyerését, amikor a gazdák a parcellát pihentetik. A faluban sokféle rizs, köles, kukorica, gyümölcs és egyéb termés terem, amelyeket vegyszeres növényvédő szerek és műtrágyák használata nélkül termesztenek. Az ilyen fenntartható gyakorlatok Khonomát fenntartható faluvá tették.

KÖVETKEZTETÉS

—Khonoma klasszikus példája egy zöld mintaközségnek, amely jobb irányba változtatta meg a közösség életét. A fenntartható és népi építéset még mindig a falusiak életének részét képezi. Kétségtelen, hogy a modern építészeti módszerek és anyagok lassan bekúsznak, de a falusiak többsége még mindig a hagyományos életmódot részesíti előnyben és azt követi.

10

IRODALOM / REFERENCES

- [1] Biswas, Prasenjit - Suklabaidya, Chandan: *Ethnic Life-Worlds in North-East India*, SAGE Publications, New Delhi 2008.
- [2] Chaudhary, Kusum - Arora, Ruchi: „Loss of Vernacular Architecture: Case study of Nagaland Region”, 07-18-2022, pp 1-20, hozzáférhető: <https://www.researchgate.net/publication/362079727_Loss_of_Vernacular_Architecture> [utolsó belépés: 2023-02-10].
- [3] Khan, Amir Ali: „Traditional Naga Type House”, *World Housing Encyclopedia*, Report # 147, pp 1-13.
- [4] Miles, Malcolm: *Eco-Aesthetics*, Bloomsbury Publishing India Pvt Ltd, New Delhi 2020.
- [5] Jamir, L Sosang: *Ao Naga Customary Laws and Practices*, Heritage Publishing House, Dimapur, Nagaland 2012.

FOTÓ: Nagaland GK, KindleandKompas, The Land of Wanderlust